30.9.1988

BARIŞ VE DEMOKRASİ İÇİN MÜCADELEYE İLİŞKİN KİMİ ÖNERİLER

1- Özal hükümeti bir dizi dış politika konusunda 1980 darbesinden önce özellikle Barış Derneği tarafından ortaya atılan fikirleri, bugün uluslararası arenadaki gelişmelerle de bağlı olarak mecburi bir biçimde uygulamakta ya da uyguluyor görünmekte. Bunlar arasında:
a) Türk-Yunan diyalogu yer almaktadır. Çok önemli bir gelişmedir, ama bu diyalogu barış güçleri düzleminde gerçekleştirdiği için Barış Derneği yönetici ve üyeleri yargılandılar. Bu, 141 ve 142. maddeler kapsamına alınan bir "suç" sayıldı.
b) Kıbrıs diyalogu. Barış Derneği, aynı şekilde, bir diyalogu savunduğu için suçlanmıştı.
c) Avrupa Güvenlik ve İşbirliği sürecinin ilerlemesi için yapılan etkinlikler, "suç" sayıldı. Oysa hükümet, çeşitli vesilelerle bu belge üzerine görüş belirtiyor.
d) Özal hükümeti, AGİK imzacısı olarak İslam Konferansı örgütüne, benzeri bir belgenin, güven getirici önlemleri de içeren bir belgenin bölge devletleri tarafından imzalanması girişiminde bulundu. Bu girişim, gazetelerin yazdığına göre, İslam Konferansı nezdinde olumlu karşılandı, bir komite oluşturuldu. Oysa Barış Derneği, Balkanlar ve Ortadoğu barış örgütlerinin katılımıyla, bu fikri savunan ve bu fikrin gerçekleşmesini amaçlayan bir uluslararası konferansı hazırlama çalışmaları nedeniyle yine "suçlanmıştır".

Bu ve benzeri veriler, hem yargıtaydaki Barış Derneği davasının sonuçlarını etkilemek bakımından kullanılabilir. Hem 141 ve 142. maddelerin nasıl hükümetler tarafından yerine getirilen fiillerin cezalandırılmasına yönelik olarak gayrı-meşru bir biçimde uygulanmasına bir örnek teşkil edebilir. Bu, yargılanan değerli insanlar tarafından kamuoyuna açıklamalarla, yazılarla, konuşma ve konferanslarla sunulabilir. Hem de bu barış güçleri için muazzam önem taşıyan gelişmeler, ülkemizde yeni, geniş, güçlü bir barış hareketinin ortaya çıkması için bir temel yapılabilir.

2- IMF ve Dünya Bankası'nın Batı Berlin'de yapılan son yıllık toplantısı, önemli tartışmalara konu oldu. Toplantı öncesinde bir karşı-forum örgütlendi, bunu kiliselerden komünistlere, yeşillerden sosyal-demokratlara kadar geniş güçler destekledi. Borçlar sorunu üzerinde duruldu. Beklenmedik bir şekilde, deniyor, IMF-DB toplantısında bazı geri adımlar atıldı. Bu konuda Federal Almanya sermaye çevreleri, kimi Amerikan bankaları da borçlu ülkelerin ümüğünü sıkmak

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

politikasının düzeltilmesi,yeniden gözden geçirilmesi görüşündeler. Bu yeni durum,bizim ülkemizde "Gelişme için silahsızlanma" fikri ve amacı temelinde çok çeşitli toplantılara,sempozyumlara,yayınlara ve diğer faaliyetlere nesnel bir temel oluşturmakta.Ülkemizin ekonomik durumunun bozukluğunu,bütün basın yazıyor.Sabançı gibi işadamları bile "silahlanma harcamaları çok yüksek" yollu sözler sarfettiler.Sanayiciler,yatırım kaynaklarının olmadığından şikayet ediyorlar.Bütün bunlara dayanarak,"kalkınmak için,gelişmek için, ekonomik zorulkları aşmak için silahsızlanma" fikri etrafında çok çeşitli etkinliklere temel olacak nitelikte gelişmeler. Veri,makale çevirisi,genel uluslararası enformasyon konusunda sıkıntılar varsa,biz buralardan bu faaliyetlere destek olabiliriz.

3- ABD savunma bakanının son ziyareti sırasında (Ağustos 1988) hükümet,Ankara Belbaşı,Pirinçlik ve Sinop üslerinin modernleştirilmesi yollu ABD isteğini kabul etmiştir.

Öte yandan Viyana'da NATO ile Varşova Antlaşması Örgütü arasında konvansiyonel silahsızlanmayı konu alan bir konferansa ilişkin olarak yetkiler üzerine görüşmeler devam ediyor.Bu süreçte NATO tarafı,görüşmelerin çabuk sonuç vermemesi için çalışıyor. Özellikle,eğer konferans bağlanırsa,deniz ve hava kuvvetleri alanında indirimden kaçıyor,insan hakları sorununu dayatıyor, örneğin Türkiye gibi ülkelerin topraklarındaki ABD üslerinin görüşmeler kapsamı dışında tutulması gerektiğini savunuyor.

Avrupa'da yumuşama açısından çok önem taşıyan bu sürece Türkiye barış güçleri,kanımızca,üsler konusunda yoğunlaşarak katkıda bulunabilirler.Şu anda Yunanistan'da,İspanya'da ve Filipinlerde anti-üsler hareketi çok güçlüdür.Yayın organlarında,üsler durumunu irdeleyen yazılar yayınlanabilir.Çevre sorunlarıyla bağlı olarak,üsler konusu gündeme getirilebilir.Nükleer silahlar bakımından ele alınabilir... Kanımızca,önemli olan çok sert çıkışlar yapmadan, (çünkü uluslararası planda aşırı bir gerginlik ve tehlike ortamı bulunmadığı için sert çıkışlar çok geniş güçlerin desteğini almayabilir ya da karşı kampanya ile kolayca mahkum edilebilir) üsler konusunu ustaca gündemde tutmak,bir aydınlatma çalışması yapmak, yararlı bir faaliyet olacaktır.

4-Askersel paktların doktrinlerini savunma temelinde formüle etmeleri istemi,dünyada oldukça yaygınlık kazandı.Yalnızca Varşova Paktı tarafından yapılan zirve toplantılarında değil, değişik [illegible] Batılı devlet adamları,Sosyalist Enternasyonale üye

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

çeşitli partilere mensup insanların açıklamalarında da ifade bulan bu fikir temelinde ülkemizde değişik etkinlikler örgütlenebilir. Bunun için Batılı devlet adamlarının açıklamaları,özellikle SPD ileri gelenlerinin sözleri üzerine belge,enformasyon istenirse, biz sağlarız. Tebliğler vs. de hazırlayabiliriz .

5-28 Ağustos 1988 günlü Cumhuriyet gazetesinde yer alan bir habere göre,dışişleri ve savunma bakanlıklarının işbirliği ile ülkemizde bir "Stratejik Araştırmalar Enstitüsü" kurulucak.Bazı konuların tartışmaya açılması amaçlanıyor.Ülkemiz barış hareketinin değerli kişileri,bilim adamlarımız,uzmanlarımız,bu [illegible] enstitü faaliyetlerine barış,silahsızlanma,şiddetin yadsınması,devletler arasında güven ortamının pekiştirilmesi,vb. kutsal amaçlarla etkide bulunabilirlerse,bundan ülkemiz de,dünya da yarar sağlayacaktır.Etkide bulunmak,çok çeşitli biçimlerde olabilir.Örneğin,bu enstitünün tartışmalarına katılmak.Tebliğ göndermek.Değerli uzman, bilim adamı ve büyükelçilerimizin bu enstitütü tarafından görüşlerine başvurulmasını sağlamak.Enstitünün tartışmaya açtığı konularda sempozyumlar,konferanslar düzenlemek.Gazetelere,derğilere yine bu konularda yazılar yazmak gibi..

6-Türkiye basınında silahlı kuvvetlerin önemli bir biçimde bazı yeni uygulamalara geçmesi gerektiğine ilişkin zaman zaman,aralıklarla yazılar yayınlanıyor.Barış güçleri için şu anda önemli olan, ordunun bütününün tepkisini çekecek her türlü biçimden kaçınarak, sivri çıkışlar yapmadan,yavaş yavaş silahlı kuvvetlerimizin çağın ve ülkenin gereklerine uygun olarak reforme edilmesi fikrini değişik biçimlerde,değişik vesilelerle ortaya atmak gibi gözüküyor. Örneğin Çin'de bile reform yapılıyor.Bu alanda dergilere böylesi konuları içeren yazılar yazılabilir. [illegible]
İlk etaptaki bu faaliyetin tepkileri gözetilerek,yeni adımlar atılabilir...

7-Şu anda dünyada barış güçleri arasında çok yaygınlaşan bir şey, "kamuoyu diplomasisi" fikrinin desteklenmesidir.Türk-Yunan dostluk dernekleri,bunun bir örneğidir.Benzeri girişimlerin sayısının artırılması,bu fikrin kamuoyunda yaygınlaştırılması için faaliyetler dış politikanın kapalı kapılar ardında kotarılması pratiğine son verilmesi için mücadele açısından önemli gözüküyor.Bu bağlamda yapılacak etkinlikler,aynı zamanda ülkemizdeki en gerici güçlerin ırkçı,"Türkün Türkten başka dostu yoktur" türünden fikirlerinin toplum nezdinde çürütülmesi bakımından da yararlı olabilir...

TÜSTA / TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Cemal KIRAL'ın FKP 26. Kongresindeki "Kongre Konuşması"

Değerli Yoldaşlar,

Her şeyden önce, bizi bu kongreye davaet etme nezaketini gösteren Fransız Komünist Partisine, onun Merkez Komitesine partim ve kendim adına en içten teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Bizim partilerimiz arasındaki ilişkiler yeni değil. Kökleri çok derinde ve tarihsel değer taşıyor. Ve Türkiye Komünist Partisi, Fransız Komünist Partisi ile olan bu kardeşçe ilişkilere her zaman çok büyük değer biçmiştir. FKP'nin TKP'ye, Türkiye komünistlerine ve Türkiye Demokrasi güçlerine uzuttığı dostluk eli, gösterdiği dostça ilgi ve sım-sıcak uluslararası dayanışma, hep örnek nitelikteydi, dip-diriydi ve her zaman bizim gücümüze güç kattı.

Hiç uzağa gitmeye gerek yok. Türkiye İşçi Partisi Genel sekreteri Nihat SARGIN ve Türkiye Komunist Partisi Genel Sekreteri Haydar KUTLU yoldaş ile birlikte Türkiyeye giden delegasyonun içinde Chrle LİDERMAN y. vardı. O Türkiyede delegasyonun politik sözcülüğünü yaptı en aktif girişimci oldu. KUTLU ve SARGIN yoldaşların tutuklanma haberi gelir gelmez Georg MARCHE y., günü gününe yaptığı açıklama ile Türkiyeyi yönetenlerin bu kanunsuzluklarına karşı, Fransız komünistlerini ve demokratlarını ve her kesi dayanışmaya çağırdı. Aradan üç gün geçmeden Mayım GRAMEZ Y., Fransız Millet Meclisinde Dış İşleri Bakanına yönelttiği sözlü soru ile Fransız Hükümetini tavır almaya çağırdı. Ayni gün (Fransız Komünist Partisinin çağrısı üzerine Fransız ve Türkeyeli komünistler ve demokratlar, Paristeki Türkiye Büyük Elçiliğinin önünde yaptıkları mitingte kolkolaydılar ve hep bir ağızdan haykırdılar:

- SARGIN ve KUTLU SERBEST BIRAKILSIN!

Değerli y.lar

Siz hepiniz Türkiyede olup bitenleri çok yakından izliyorsunun. Bunu biliyoruz. Ama ben gene de, tabi detaya kaçmadan, iki nokta üzerinde durmak istiyorum.

TKP 67 yıllık parti ve 65 yıldır illegal çalışıyor. Çünki burjuvazi yasaları, Anayasası ve her türlü baskı, tehdit ve yıldırma ile TKP'yi buna itti. O diğer taraftan TKP'yi illegal çalışmakla suçlamaya devam etti durdu. Ama yoldaşlar, kendi isteği ile illegal çalışan bir komünist partisi görülmüşmüdür? Şimdi Avrupada legal çalışması yasak olan tek komünist Partisi TKP ise, bunun suçu bu yasağı koyan burjuvazinin değilmidir? Türkiye burjuvazisi şimdi, legal çalışmak, Birleşik Komünist Partisini yasal olarak kurmak için Türkiyeye dönen SARGIN VE KUTLU yoldaları göz altına aldı. Bir taraftan yasal değiller, illegal çalışıyorlar diye suçlayacaksın, öbür taraftan da legal çalışmak istersunuz, yasal parti kurmak istiyorsunuz diye bu iki politik lideri tutuklayacaksın.. Bu utanmazlık değil de nedir? O burjuvazi ki daha, legal olarak kurulmuş, 20 yıl legal olarak çalışmış ve parlamentoya 15 milletvekili sokmuş Türkiye İşçi Partisini kapatmasın hesabını vermemişken.. Şimdi durum ne? Ülkeyi yönetenlerin öfkesi her gün biraz daha artıyor. Onlar şimdi insiyatifin kendi ellerinden çıkıp komünistlere geçmesinden telaşa kapılarak kendi yaptıkları yasalara bile saygısızlık bir tarafa ittiler. Bir örnek vereyim: Türkiyedeki yasalara göre adliyeye intikal etmiş bir dava hakkında lehte ve aleyhte fikir belirtmek suçtur. Böyle iken, iki genel sekreterin göz altına alınmasından sonra onların alayhine itham edici ve polis ve yargı organlarına direktif yağdırıcı açıklamaların ardı arkası kesilmiyor. Devlet başkanı general Evren'in çelişkilerle dolu ve ama suçlayıcı açıklamaları gazetelerin baş köşelerini işgal ediyor. Başbakan ve diğer yetkililerin açıklamaları da öyle. Onlar iktidarı ellerinde toplamanın verdiği gücü tükenmez sanıyorlar. Bu güç gözlerini karartmış. Sorumluluk sınırının üstünde sanıyorlar kendilerini. Evren "komünist Partisi kurdutmam, benim makamım Bostan korkuluğu mu" diyor. Bu keyfilik değil de nedir? Bir kişi, o isterse devlet başkanı olsun, istemedi diye bir partinin legal çalışması yasaklanabilir mi? Böylesi keyfiliklerin sürdüğü bir ülkede demokrasiden söz edilebilir mi? Böyle bir kanunsuzluk ve keyfilik kabul edilemez. Türkiye demokrasi güçleri ve nasıl dünya demokrat kamu oyu bunu suskunlukla karşılamıyacaklarını

kanunsuzluk ve

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL ARAŞTIRMALAR VAKFI

daha ilk günden gür sesleri ile haykırdılar. İşte yukarıda sözünü ettiğim Fransız kardeşlerimizin başkaldırısı. İşte Batı Avrupanın her tarafından, Federal Almanyadan, Hollandadan, Danimarkadan, İsveçten, İspanyadan, Portekizden, İtalyadan, İngiltereden ve her yerden, Avrupa Parlamentosundan, Avrupa Konseyinden, uluslararsı demokratik örgüt, kurum ve kuruluşlardan, tüm dünyadaki komünistlerden, sosyal-demokratlardan , sosyalistlerden ve her kesten yükselen ses. Onlar hep bir ağızdan haykırıyorlar:

- SARGIN ve KUTLU derhal avukatları ile görüştürümmelidir.
- SARGIN VE KUTLU Türk Tabipler Birliğinin tayin edeceği doktorların kontrolü ve tedavisine verilmelidir.
- SARGIN ve KUTLU Derhal serbes bırakılmalı ve politik faaliyetlerini özgürce yürütebilmelidirler.

Biz inanıyoruz. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü ile insan haklarından yana olan her kes, bu belgileri bir bayrak gibi yükseltecektir.

YAŞASIN ULUSLARARASI DAYANIŞMA!

Değerle Y.lar

Değinmek istediğim ikinci nokta bu pazar günü Türkiyede yapılmış olan erken seçimlerdir. Gelen sonuçlara göre Turgut ÖZAL'ın partisi ANAP seçimde almış bulunuyor. Hem de parlamento üye sayısının nerdeyse üçte ikisini ANAP'lı milletvekilleri oluşturacak. Bu kuşku yok ki ilk bakışta ÖZAL için büyük bir zafer gibi gözüküyor. Ama bu yanıltıcı bir sonuçtur. Çünki Özal oyların sadece üçte birini almış bulunuyor. Bir önceki seçimlere göre yüzde 10 oy kaybeden ve ancak oyların üçte birini alabilen bir parti zafer kazanmış sayılır mı? O, devlet olanaklarını bütünü ile kullandı, muhalefeti böldü, ABD desteğini aldı; yerli oligarşinin kasaları onun emrindeydi.. ve nihayet meclisteki çoğunluğuna dayanarak çıkarttığı eşi görülmemiş anti demokratik Seçim Yasası ile ve hile ile seçimleri almış gözüküyor. Ama seçmenlerin % 65'i oyları ile ÖZAL'a karşı olduklarını gösterdiler. Öyle ise bu nasıl bir zaferdir? Sosyal demokrat solundaki partilerin zaten seçime sokulmadığı, burjuva muhalefetin alabildiğine bölündüğü koşullarda ve hile ile alınmış bu seçim sonucu ile ülke yönetilebilir mi? Bunu ÖZAL da görecek. Türkiyenin politik gündemini kendi keyfince tayin etme alışkanlığı ve şımarıklığı içindeki ÖZAL bu sonuçla iktidar olamaz. Çünki o artık insiyatifi kaçırdı ellerinden. Komünistler ve demokrasi güçleri kazandıkları mevzileri terk etmek şöyle dursun, bu mevzileri daha da genişleteceklerdir. ÖZAL bu göstermelik sonuçla istikrar sağlayamaz. Bunu göreceğiz. O, seçim sonuçlarını alır almaz dün ABD'ye gitti. Anlaşılan halkın beşina hangi çorapları örmesi gerektiğinin talimatını alacak patronlarından. Ama nafile. Halkın büyük çoğunluğu, seçmenlerin % 65'i onun karşısında yerini aldı. Şimdi yurdumuzda demokrasi istemleri örgütlü bir mücadele asamasına doğru yükseliyor. Bunu hiç bir güç durduramaz. Ne ABD emperiyalizminin ve işbirlikçi oligarşinin desteği ve ne de onların kapıkulu, uydusu siyasi madrabazlar demokrasi ve özgürlük mücadelesini durduramaz. Barış ve demokratik yenilenme güçleri galip gelecektir.

Değerli Yoldaşlar

Son olarak şunları söylemek istiyorum. Türkiye halkının demokrasiye ihtiyacı var. Tıpkı suya, ekmeğe, havaya olan ihtiyaç gibi. Şimdi bizim halkımız demokrasi mücadelesini daha da yükseltirken tüm dünyadaki barış ve demakrasi güçlerinin , düşünme ve örgütlenme özgürlüğü taraftarlarının ve insan hak ve özgürlüklerinden yana olan her kesin dayanışmasını alacağından emindir.

YAŞASIN FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİ

YAŞASIN ULUSLARARASIDAYANIŞMA

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

TÜRKİYE SOSYALİST TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

19.49. 203 33 92 23

Fransada 1. Mayıs Kutlamaları.

Kazım YEŞİLGÜL

Bu yıl Fransada 1 mayıs geçen yıllara kıyasla çok daha yığınsal kutlandı. Bu yığınsallık kuşku yok ki; cumhurbaşkanlığı seçimlerinin iki turu arasına denk düşmesiyle izah edilebilir. Diğer bir deyişle politikanın zirvede olduğu bir döneme rastlamış olmasıdır. İkinci neden; yükselen irkçı ve faşist harekete Fransız demokrasi güçlerinin bir cevabı olarak değerlendirilmelidir. Gerçi Fransa Sendikal hareketi ulusal düzeyde birliğini gerçekleştirememiş olsada LE PEN'in tehlikeli yükselişine karşı duyarlılığını göstermiş buna karşı mücadele yürütmede kararlılığını ortaya koymuştur.

Önt büyük konfederasyonda Sanı sendika F.O. sadece F.EN. ve kutlama mesajı yayınladı. Öğretmenler Federasyonu sosyalist partisi yönetimli C.F.D.T birlikte, CGT ise tek başına 1 mayıs kutlamalarını yaptılar.

Fransanın Paris, Marsilya, Lyon, Lille, Strasbourg gibi büyük kentlerinde yüzbinlerce yerli ve yabancı emekçi İş, Özgürlük ve Barış taleplerin yanı sıra Irkçılığa ve faşizme karşı gibi belgelerle 1. mayısa katıldılar.

Paris'te CGT korteğinde yüzbin'in üzerinde bir katılım vardı. Geçen yıl 50 bin kişi katılmıştı. Marsilya'da da 40bin kişi yürüdü.

C.F.D.T her yıl piknik, miting ve benzeri eylem türleri ile 1 mayısı kutluyordu. Bu yıl FEN ile birlikte yalnız Paris'te yaklaşık 40 bin kişiyle yürüyüş yaptı.

Türkiyelilerin 1 mayısa katılımları geçen yıllardaki katılım düzeyindeydi. Ulusal çapta binlerce Türkiyeli "Barış, dayanışma eşit Haklar, ırkçılığa geçit yok, demokrasi, Politik tutuklulara özgürlük genel af işkencelere son" gibi belgelerle 1 mayısı kutladılar.

Paris'te FTB'nin de (eski adıyla FTİB) içinde olduğu 7 dernek ve akım 1 mayıs yürüyüşünde CGT korteğinde yer aldılar.

Ayrıca Almanyadaki politik tutukluların 1 mayısın H. KUTLU ve N. SARGIN'ın şahsında kutlamak amacıyla Fransadan ~~yüzlerce kart~~ ANKARA Merkez cezaevine yüzlerce kart gönderildi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

öte yandan Mitterand ve Chirac'ın ikinci tura geçmeleri için kamu yoklamaları istatistiki bilgiler, araştırmalar vb araçlar büyük ustalıkla işler gördüler. Kamuoyunu partlandırmada ve yanıltmada olağanüstü görevler üstlendiler. Kamuoyu araştırmasına bir örnek verelim.

Mitterand %36-38, Chirac %25-26, Barre %15-16 Le Pen %10-12, Lajoinie %3-4 ve Juquin %5 oysa sonuçlar hiçte bu tahminleri doğrulamadı. Fakat başka bir şey doğruladı; kamuları hedefi

Bu seçimlerin bir kurbanı da R. Barre olurken J. Chirac bütün olanak ve desteklere rağmen umulan sonuca ulaşamadı.

Mitterand Fransa'nın babası rolünü iyi oynadı Sağ-Sol ikilemi yerine "Bütünleşen Fransa için" ve tüm Fransa'yı temsil etme iddiasıyla seçimlere girdi bunu başardı da.

2. Turda sonuç ne olabilir?

FKP istekliyde olsa desteğini Mitterand'a veriyor. Chirac eski devlet başkanı Giscard ve yenik Barre'ın desteğini aldı.
Le Pen Chirac'a protokol antlaşması öneriyor. Chirac'ın açıktan Le Pen ile bir platform'a ortak imza atması zor görülmekte di.

Kamuoyu ve gözlemciler Mitterand'ın yeniden cumhurbaşkanı seçileceği yönünde eğilim belirtiyorlar. Son kamuoyu yoklaması bu eğilimi pekiştiriyor.
F. Mitterand %55
J. Chirac %45

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bu belgiler Türkiye postası okurlarına faşist Türkeşin sloganlarını çağrıştıracağı muhakkak.

1988 cumhurbaşkanlığı seçimlerinde çirkin yöntemlere baş vurulduğuna tanık olduk. Seçim taktiklerinde ürkütücü bir nefret havası işlendi.

Milyonlarca insanın günlük yaşamını çekilmez hale getiren, hayatın tüm alanlarını etkileyen Kriz, emekçilerin 1981 değişikliğinde büyük beklentileri vardı ama bunun karşılığını alamamaları, hüsrana uğramaları, hoşnutsuzluk yoksulluk çeken insanları belli kesiminin Le Pen'in etkisinde kalmalarını sonucunu getirdi. Durumun tespitinden öteye gitmeyen Le Pen'in demagojileri yanıt buldu. Öte yandan İşçi Sınıfı ve genel olarak toplumsal muhalefet hareketinin zayıflığı, belli emekçi kesimlerin acil, radikal bir sonuç alma isteklerini dürtükledi, hayalciliğe itti. Aşırı sağın kabarmasının nedenlerinden bazıları bunlardır.

Başka bir çarpıklık; Fransız Komünist partisinin elde ettiği %6,8 lik sonuçtur. FKP yöneticileri ülke emekçileri için kötü bir durumla karşı karşıya olduklarını belirtirken büyük sermayenin kaba ve ince anti komünizm örneği görülmemiş boyutlara yükseltildiğini bu anti komünist propagandanın değişmesine sosyalist partisinin de bu taşıdığını açıklamaktadırlar. Ana politik parti adaylarına ~~sunulabilen~~ Televizyon ve Radyolarda ayrılan süre de Komünistlere uygulanan dıştalama politikası açıkça görülmektedir:
Mitterand ve Chirac 1,5 saat Barre ve Le Pen 1 saat A Lazonie 40 dakika civarında propaganda yaptılar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Evrensel insan hakları ve demokrasi'nin kazanılmasının simgesi olan Fransız devriminin 200. cü yıl dönümünü kutlamaya hazırlanan Fransa, Le Pen'in bu skora yükselmesini elbette üzüntüyle karşılıyacaktı. Nitekim Le Monde gazetesi " Fransa kinden nefretten irkçılıktan işsizlikten güvensizlikten korkuyor " şeklinde manşet attı.

Irkçı ve faşist parti adayı Le Pen'in bu sonuca ulaşmasının nedenleri nasıl açıklanabilir?

Le Pen ilk kez 1974 yılında cumhurbaşkanlığı seçimlerine katılmıştı ve % 0,4 oy almıştı. 1981 yılında kendisini aday gösterecek yeterince milletvekili belediye başkanı ve belediye meclis azası bulamadığından seçimlere katılamadı. Genel seçimlerde ise % 1 oy almıştı. 1983 yılından itibaren sağ partiler ve cumhurbaşkanı Mitterand örgütlükü demokrasi adına kendisine Radyo, televizyon ve diğer yazılı basının kapılarını ardına kadar açtılar. Le Pen'in muazzam reklamı yapıldı. 1986 genel seçimlerinde milliyetçi cephe % 10 oy aldı. Elbette bu manevralar politik hesap ve çıkarlar için gerekliydi. Nitekim gerçekleşti de.. Le Pen krizin doğurduğu bir çocuk olduğu da gerçek.

Derin bunalımla birlikte çığ gibi yükselen işsizliğin sorumlusu bulunma arayışında, Le Pen açık bir şekilde göçmenleri belirledi, ve bütün politikasını bu olgu üzerinde inşa etti. Böylece tüm seçimlerde göçmenler siyaset merkezinde yer aldılar. Bakınız Le Pen'in sloganlarına: " 3 milyon işsiz, 3 milyon göçmen dışarı ", " Fransa fransızlarındır ", " Fransa uyanıyor ".

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

F. MITTERAND VE J. CHIRAC 2. TURDA

Kasım YEŞİLGÜL

FRANSA'DA ŞAŞKINLIK VE KAYGI

Başlık Fransız kamuoyunun ve politik çevrelerin ırkçı - faşist Le Pen'in tahminleri alt-üst eden seçimlerde ulaştığı %14,4'lük sonuca ilişkin yaptıkları değerlendirmedir.

Seçimlerin birinci turunda ana politik partilerini temsil eden adayların aldıkları sonuçlar şöyledir:

Sosyalist partisi adayı F. Mitterand %34.1
Cumhuriyet için Birlik partisi başkanı ve Başbakan Jacques Chirac %19,9
Fransız Demokratik Birlik partisi adayı R. Barre %15,5
Milliyetçi cephe partisi adayı J.M. Le Pen %14,4
Fransız Komünist partisi adayı A. Lajoinie %6,8.

Faşist Le Pen'in aldığı bu sonuç sürpriz yarattı. FKP Genel Sekreteri G. Marchais "Fransa için büyük ayıp" şeklinde bir değerlendirme yaparak, Le Pen'in politik arenada yer alması büyük sermaye ve onun politik temsilcileri ile birlikte Başkan Mitterrand'da büyük sorumlulukları olduğunu açıkladı.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
118254

Yeni Yol Redaksiyon Kuruluna;
Yeni Yol'un yayın politikası üzerine sizinle biraz tartışmak istiyorum. Hemde "merhaba" bile demeden.

Yeni Yol redaksiyon kurulu bu gazetenin çerçevesini, neleri yazmasını, nelere yönelmesini gerektiğini tam ve net bilmiyor. Bu eksikliğin sorumlusu MK ile (her iki partinin) gazetinin redaksiyon kurulu gibi geliyor bana.

Peki, soruyu kendime soruyorum. Bence Yeni Yol'un çerçevesi belli mi? Bir okur ve dağıtıcı olarak buna "hayır" yanıtını çok rahat verebiliyorum.

Yeni Yol'un çıkış amacı; ilk sayısında şöyle açıklanmıştır; "her iki partinin üst organları,'TBKP Program Tasarısı' adını taşıyan belgeyi tek bir yayın organında açık olarak tartışma kararı almışlar ve kara uyarınca TİP ve TKP üyelerinden oluşan bir yazı kurulu oluşturarak, YENİ YOL adı altında, elinizdeki yayın organını kurmuşlardır.

Yeni Yol, "TBKP Program Tasarısı üstüne yapılacak olan parti içi tartışmayı sayfalarında yansıtacaktır." (Kasım 87 sayı 1. 'Program Tart. için)

Soruna bu açıklama noktasından bakıldığında Yazı Kurulunun yapacağı pek bir iş yok. Eğer yazı gelirse bunları belli bir düzen içinde yayınlamakla görevlidir. Bu görevinide (birkaç sayı hariç) yerine getirmiştir ve getiriyor.

Ancak 4. sayının başyazısı ile birlikte Yeni Yol'un bu görev çerçevesi değişmiş veya değiştirilmiş bu da "Geçiş döneminde kömünist basının ödevi" başlıklı başyazıda "gerek Yeni Yol'un görev alanına ilişkin olan ve gerekse periyodunu belirsiz tutan karırımız, gözden geçirilerek değiştirildi. Hem Yeni Yol'un görev alanı genişletildi hem de periyodu her onbeş günde bir olarak bağlandı. Bunun gerekçeleri sıralandıktan sonra adı geçen yazı şöyle devam ediyor; "İşte Yeni Yol, bir taraftan 'tartışma eki' ile program üzerindeki görüş ve eleştirileri, aydınlatıcı, yol gösterici yazıları yayınlayacak, diğer taraftan da her onbeş günde bir yayınlanarak Çark-Başak ve Atılım'ın görevlerini de bundan böyle üstlenecektir." diye duyurulmuştur.

Yeni Yol bu açıklamayla iki yenilik kazanmıştır. a) Periyot (15 günde bir) bazı gecikmeler görülmezse bunu başarıyor. (Bana 17 gün gecikmeyle gelen sayılar oldu.) b) Çark-Başak ve Atılım'ın görevlerinde bundan böyle üstlenmesi.

Burada bir nokta koyap Lenin'e dönelim biraz (alıntı yapmama eğilimine rağmen alıntı yapacağım).

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

1. Propagandası ve kollektif bir ajitatör değil, aynı zamanda kollektif bir

"Bu gün çarlık hükümetini ülke çapında teşhir edecek bir kürsü sağlamak durumundayız ve bu görevemizdir. Bu kürsü şehir küçük burjuvazisine, köylük bölgelerdeki zanaatkarlara ve köylülere ulaşacak ve böylelikle halkın gerçek siyasi gazetesi haline gelecektir.

Ne varki, bir gazetenin rolü, yalnızca fikirlerin yayılması, siyasi eğitim ve siyasi müttefiklerin kazanılmasıyla sınırlı değildir. Bir gazete sadece kollektif bir örgütleyicidir. Bu bakımdan, gazete, inşa halindeki bir binanın çevresine kurulan iskeleye benzetilebilir; bu iskele, yapının sınırlarını belirler, inşaat işçileri arasındaki bağlantıyı kolaylaştırır ve böylelikle onların yapılacak işleri dağıtmalarını ve örgütlü çalışmalarından çıkardıkları ortak sonuçları görmelerini sağlar.(V.İ.Lenin, Örgütlenme Üzerine. Sh.17-Sır yayınları)

Şimdi Lenin'in bu görev ve fonksiyon tanımındaki ana noktaları şöyle bir çıkarıp Yeni Yol'a bu noktadan bakalım.

1) Hakim sınıfın hükümetini ülke çapında teşhir ve bunun kürsüsü olmak. Partimizle bu hükümetin çatışması noktasında. (Özal-Theodorakis görüşmesi üzerine yazılar vb.) Peki yığınlarla, işçi sınıfı emekçi katmanlar ve Kürt Halkı'nın çatıştığı noktalarda birşey var mı? "Hayır" (Bir önceki sayıda Nevroz yazısı hariç. Oysa Kürdistan kan ağlıyor. Irakta 5 bin ölü var.) Peki Yeni Yol'da sınıfın üyelerinin görüş yazı ve haberleri var mı? (tartışmalar dışında)"Hayır". Yani, Yeni Yol bir "kürsü" olamamış. İşçiler çıkıp söyleyeceklerini söylemiyorlar. Kabahat kimin? Herhalde halkın, işçilerin değil. (Mektup ve Yazı kampanyası ne oldu?) Durgunluğu azalım derken tümden mi durduk.

2. Peki Yeni Yol'da Hükümeti teşhir eden bir yazı var mı? "Evet" var. Ama sadece

2) "Proletarya aracılığıyla emekçilere ulaşma ve halkın gerçek gazetesi haline gelme", Bir önceki madde de gördük ki yığınların (halkın) gündemindeki sorunlara yanıt vermiyor. Öyleyse yığınlara nasıl ve ne diye ulaşacak? (Partinin yasallaşmasının Demokrasi ile bağı çok direk görülmediğinden çok kimseyi ilgilendirmiyor. Yani gündeminde değil). Yalnız bizim gündemimizde(şu an için) gazetemizde yalnız bunu yansıtıyor!

3)"Fikirlerin yayılmasını sağlamak". Yığınlara ulaşamazsa fikirler kime yayılacak?. Yalnız burada haksızlık etmemek gerek Sovyet basınından epey çeviri var ve bu parti çevresinde yaygınlaşıyor.

4) "Siyasi eğitim ve siyasi müttefiklerin kazanılması" rolü. Daha önce de söylediğimiz gibi ulaşabildiği çevrenin egitimine yardımcı oluyordur. Ama yeterince yaygınlaşmayınca kimi eğitecek ve kimin (hangi müttefiğin) kazanılmasına yardımcı olacak? Yalnız, 'Komünistlerin birliği' gibi çok "sıcak" yazıları bu sorunun dışında tutuyorum. Bizi eleştiren hiçbir yayın, örgüt ve yanıya yanıt vermiyoruz?!

5) Propagandacılık

6) Ajitatörlük

7) K.Örgütleyicilik. Bu her üç noktada yığınların sorunlarına eğilme ve onlara ulaşabilme temelinde olacağından, yukarıda da bunun tersi-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ni gördüğümüzden...

8) "Gazete inşaat çevresindeki iskeledir". Maalesef bizim gazete inşaatın (yapının) çevresi boyutunda değil dir. Ve ona yön ve biçim veremiyor. Bu boyuta ulaşamamanın sancısını dağıtan ve okuyanlar çekiyor, gazetede çekecek. Yapabilmek için bazı noktalara ulaşmamıza iskele yetmiyor. Örneğin: Kerkük-Musul, İşçi eylemleri, gençlik eylemleri, gericiliğin eylemleri vb. 29 P. Tutuklunun kaçışı, T. Kürdistanındaki silahlı çatışmalar, Filistin v.b.

9)"İşçiler arası bağlantıyı sağlaması" İşçilerin görüşleri sorunları yansıdığı oranda bu olacaktır. Ama 'yansıma' yeterli mi?.. cevap ne yaptırıyor?

10) "İşçilerin işleri dağıtmalarını ve örgütlü çalışmalarından çıkaracakları sonuçları görmelerini sağlaması "Tek konu dışında (dayanışma) yapılan yansımadığından...

4.Sayıdan 11. Sayıya kadar hâlâkendini Atılım ve Çark-Başak'ın görevine adapte edemeyişi burjuva basını ve eski Atılımları karıştırdığımızda da görülmektedir. Son Yeni Yol'un yansıtması gereken günlerde Türkiye basınında, öne çıkan konular; MİT raporunun yeni boyutları, 29 siyasi tutuklunun kaçışı, Üniversite gençliğine yönelik baskı ve tutuklamalar, FİLİSTİN (işgal bölgelerinde isyan), şeriatçı örgütlenmelerin bu konuda hareketliliği ve ilericilerin buna yönelik gösterilerine saldırılması, Enflasyon ve ekonomik çökütünün boyutunun hergün büyümesi, işçi cephesinde (TÜRK-İŞ) hareketlenme, miting, açlık grevleri ve en son KERKÜK-MUSUL senaryoları, (Saddam-Özal, Özal-Thatcher görüşmeleri) konusunda tek kelime yer almayan bir M.K. organı! "Kerkük-Musul yalnız Türkiye'nin değil NATO'nunda çıkar planıdır. Girersek hep beraber gireriz" diyor Paul Henze. Bizim de söylenecek sözümüz olmalıdır bu konuda... Hiç olmazsa Paul Henze kadar. Hem de zamanında.

Eski Atılımlara baktım acba onlarda Yeni Yol gibimiydi diye, 8 sayfalık 15 Temmuz 86 tarihli Atılım da; Okur mektupları, okur yazıları, uluslararası devrimci mücadele de önemli yıldönümler üzerine yazı, uluslararası ilişkilerde güncel olan konular, Türkiye Hükümetinin Kürdistan da yapacakları üzerine yazı, Ceza yasası üzerine ve gelişmekte olan yığın hareketlerini inceleyen yazılar var.

Daha öncekiler daha sonrakiler de birbirine yakın. Yani "ülke ve ülkede gelişen" üzerine epey yazı var. Yeterli miydi? Bu ayrı sorun. Şimdi yeniden Yeni Yol'da eksik olanı düşünüyorum. Bana göre Yeni Yol çerçevesini tam çizmeli ve bunun gereklerini yerine getirmelidir. Yani bir Merkez Organ olduğuna karar vermeli ve ona göre davranmalıdır. Eğer böyle davranmaya karar verirse, halkın gündemindeki sorunlardada ülkenin gündemindeki sorunlarda da sözsöyleyecektir. Buda militanların bu konularda yönsüz, görüş siz kalmalarını, yığınlardan kopmalarını önleyecek ve onlar yığınlara daha net hedefler götürebileceklerdir.(20 PKK lının öldürülmesi, 29 siyasi tutuklunun kaçması ve yakalanmaması,

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Kerkük-Musul senaryoları değişik değişik değerlendirilebiliyor çünkü. Hatta susuluyor.) Ve o zaman organlar örgütü yönlendirecektir.

Gazeteyi dağıtırken, insanların sorunlarına yanıt vereceğinden, veya görüş getireceğinden, dağıtımdaki zorluklarımız azalacaktır. Yaygın dağıtılması ise Perestroykayı, Glasnost'uda bizim program ve politikayıda daha çok insanın tanımasını getirecektir. Aksi halde, yani Yeni Yol böyle yayına devam ederse; şu anda dağıtılan miktarın altına düşecektir. Çünkü dışımızdaki insanlar yalnız bizim dayanışma çalışmalarının boyutlarını görmek için gazete alamayacaklardır. Bu insanlar ya kendi sorunlarına yanıt veya yeni olan birşey arıyorlar. Bunu bulamayınca Yeni Yol almalarının bir anlamı kalmayacaktır. (Tartışma eki ile dışımızdaki sol için bu geçerli değil. Çünkü onlar muhalif ve eleştirel yazılar çıktıkça ilgileniyorlar.) Yukarıdaki mantık parti üyeleri ve yakın parti sempatizanlarını başbaşa bırakacaktır. Hatta durum şimdiden böyledir. Peki bu durum ne kadar devam eder? (T.P. yaklaşık aynı şeyleri yazıyor. Yeni Yol aynı şeyleri yazıyor ve alanlar aynı insanlar. ~~aynı insanlar~~. Bence bu durum giderek sempatizan çevremizide daraltıp parti üyelerini yalnız bırakacaktır. Ne güzel bir parti yapısı değil mi? Hani Lenin'in biraz yukardaki alıntıda belirtiği "inşaatın dış çevresindeki iskele" ne de geniş ve büyük?!.. Peki bundan sonra ne olur? Dış çevre ve iskele çok daraldığından, herhalde yapıcılar birbirine girer... Ben bir dağıtıcı ve okur olarak işlerin buraya gelmeden önlenmesini istiyorum! Hem de bunu Yazı Kurulu adına istiyorum! Çünkü benden önce onlar sorumludur, cephede onlar vardır.

1. Not: Sorru Biraz dramatik oldu ama boyutun görülmesi bakımından yararlı olacağı kanısındayım. Ayrıca yazı yazma alışkanlığım olmadığından bu (kaynaklanan) eksiklerde olacağı kuşkusuz. Şimdiden affedin.

2. Not: Amacım tartışmak ve ikna olmaktır, işlerin düzelmesidir. Bunun için yazıyı 'direkt' Yeni Yol yazı kuruluna gönderiyorum. Ayrıca açık adımı ve adresimide yazıyorum.

Dostça selamlar.

Ahmet Gelgeç

Blumenstr. 68 / 4150 - Krefeld
F.A.G.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

KARACA - SAKALSIZ İÇİN

TBKP Merkez Komitesine

20-22.Şubat.1990 tarihinde Moskova'yı ziyaretim sırasında görüşmelerim üzerine raporumdur.

1- Esas olarak bu dönem eğitime gelen üç ve beş aylık yoldaşlarla görüşmek ve partilerimiz arasındaki ilişkilerin bundan sonraki biçimini belirlemek üzere görüşmeler yapmak ~~üzere~~ için bu ziyaret planlanmıştı.

Eğitime gelen y.larla görüşmeler esas olarak onların eğitiminin planlanması, kişisel kimi sorunlarının çözülmesi, eğitimden dönüşlerin planlanması, parti ile ilişkilerin nasıl süreceğinin planlanması gibi konuları içeriyordu.

Daha önce eğitim konuları belirlendiği için bu konuda ciddi bir sorun yoktu. Olanakları daha iyi nasıl değerlendirebilecekleri üzerine geçmiş deneyimleri ilettim ve okulda hangi hocalardan yararlanabileceklerini konuştuk. Zaten bu konuda kendilerinin ben gitmeden önce girişimleri olmuş ve bir plan okul yönetimi ile birlikte hazırlanmıştı.

Kişisel sorunları ülke ile haberleşmeyi ve aileleri ile mektuplaşmayı kapsıyordu. Bunu da olanaklarımız ölçüsünde nasıl çözebileceğimiz üzerine anlaştık. Ancak bu konuda esas sorun ülkede ve partide olan gelişmeleri yakından izlemek olarak iletildi. Bunun ise, benimle telefon haberleşmesi ile kısmen giderilebileceği sonucuna vardık. Bu konuda benim yeteri bilgiyi iletebilmem için özellikle partideki gelişmeler üzerine ayrıntılı ve yazılı bilgilendirilmem gerekiyor.

Bir daha görüşme imkanlarının olmayacağı göz önüne alınarak dönüşlerin nasıl yapılacağı da konuşuldu ve bu konudaki akla gelen her soruna bir çözüm ortaklaşa bulundu.

Her eğitim döneminde olduğu gibi en ciddi sorun parti yayınlarının zamanında iletilmemesi, okuldaki kitap eksikliği, günlük veya haftalık yayınların takip edilememesidir. Bu konuda y.ların taleplerini daha önce yine yazılı olarak ilettim.

2- Bu fırsattan yararlanarak parti ile di iki görüşmem oldu. Birincisi, bizim her zaman görüştüğümüz y.larla gerçekleşti. Bu görüşmede partimizin son politik gelişmeler karşısındaki tutumu, partinin legale çıkma mücadelesindeki son gelişmeler, Kutlu-Sargın'ın davasındaki gelişmeler, geniş marksist güçlerle ilişkiler üzerine bilgi alış verişinde bulunuldu.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Onlar da, kendi ülkelerindeki gelişmeler, partideki son gelişmeler üzerine kısaca bilgi verdikten sonra, benim bulunduğum yerdeki son gelişmelerden sonra ilişkilerin nasıl yürütüleceğine geçildi. Bu konuda şöyle anlaştık: Benimle yine haberleşme ve kimi işleri yürütmek için bağlantının sürmesini, Karaca ve Sakalsız ile gerektiğinde doğrudan bağlantının kurulmasını, parti yönetimi ülkede konumlandığına göre ülkede de bir ilişkinin kurulmasını kararlaştırdık.

Neticede Y.lar "partiniz ile bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da aktif dayanışma içinde olacağız. Sizin mücadelenize biz büyük değer veriyoruz. Partinizin yasallaşma ve geniş marksist güçlerle başlatmış olduğu ilişkinin başarı ile sonuçlanması için size başarı diliyoruz" biçiminde özetlenecek partimizle dayanışma mesajları ile bu görüşme sonuçlandı.

İkinci görüşme partinin yeni kurulmuş olan ulusal sorunlarla ilgilenen bölümünden bir sorumlu ile gerçekleşti. ~~Bu görüşmeyi TKP'nin ... gelişmelerin ... partimizin ... ettiğini ... Bu bilgiler ... partiyönetimine ... ...~~

Bu görüşmenin sonucu parti yönetimine iletilmek üzere aşağıdadır:
Sovyet y. "Eylül 1989 MK plenumu SBKP'nin ulusal politik platformu üzerine hazırlandı. Bu plenumun hazırlık çalışmalarına her düzeyde katılındı. Bu platformda yedi temel doğrultu vardı.
-Federasyon sorunu: SB. nasıl olacak? Buna cevap veriyor. 30.Aralık 1922 de SSCB kuruldu. Şimdi yeni bir birlik anlaşması gerekiyor. Bu sıralarda parlamento ve kongre bu sorun üzerine görüşüyor.
-Cumhuriyetler sorunu: Bugüne kadar ulusal politikada çarpıtmalar vardı. Bu sonuç sadece Karabağ bölgesini etkilemedi, bütün bölgeleri etkiledi. Bu konuda biz Lenin'in yaklaşımını getirmek istiyoruz.
-Vatandaşlık sorunu: Bir cumhuriyetin vatandaşı, aynı zamanda SSCB'nin vatandaşıdır. Hiçbir sınırlama olmamalı.
-Dil sorunu: Her Cumhuriyetin bir devlet dili olacak. Aynı zamanda bu, başka halkların dilinin gelişmesine zarar vermeyecek.
-Ulusal kültür: Hiçbir sınırlama olmamalı.
-Bütün halklar yaşadığı yere bakmadan eşit gelişmeli. Her vatandaş ülkenin neresinde olursa olsun, kendini evinde hissetmeli.
-Uluslar arasındaki ilişkiler üzerine teorik çalışmalar.
Platformun temel doğrultuları özet olarak bunları içeriyor. Bunların içeriği yine de tartışılmaya devam ediyor. Çeşitli yaklaşımlar var. Mutlaka uzlaşma yolları bulacağız. Medeni toplumun geliştirdiği bir kültürle yanaşılıyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

DEMOKRASİYE AÇILAN KAPI-KOMÜNİST PARTİSİ

Şeref YILDIZ

Bilinen bir gerçek , komünist partilerinin yasallığı, yalnız komünistlerin sorunu değildir. Toplumsal gelişmede bir gerekseinimi olarak, tüm demokrasi güçlerinin sorunudur. Ve bugün Türkiye'de komünist partisinin yasallığı sorunuyle, demokrasi güçlerinin özverili çabalarına bağlıdır. Eğer demokratik güçleri tereddüt göstertir, gereken çaboyı göstermeyecek, süre uzayabilir. Süre uzaması demek, insiyatifin rejime geçmesi demektir. Böyleci bir durum, ülke, yetmiş yıldır uğruna mücadele edilen bir hakkın de-form edilmesi olmaz, sürecin demokrasi yönünde de-ilerletilmesi de sakatlanacaktır.

Ne yazık ki, bugün Türkiye devrimci hareketinin [illegible] bir kesimi, gelişmenin bu düzeyini yakalayamıyor. Ara mesailer [illegible] bir tatum İşliyor. Bu açıdan bir tartışmayı değerlendirmeden geçemeyeceğim. "Legal Marksist Parti" diye tanımlanan AKA PARTİ tartışmasıdır.

"Legal Marksist Parti" [illegible] çıkan tanım -ki bu tanımlama ise- "Legal Marksist Parti" : 1) demokratik hak ve özgürlükler için, 141, 142'nin kaldırılması için mücadele edecek, [illegible] "sömürüden ve baskıdan arındırılmış bir Türkiye" hedefi koyacak. 3) 141, 142 kalkınca da bu parti, tüm marksistlerin partisi olacak.

Bu üç unsuru sorgulamaya [illegible] Daha [illegible] söyliyeyim. sorunu pamçin [illegible] iradeci bir anlayışa [illegible] sorulara yanıtı aranmalıdır.

1) Demokratik hak ve özgürlükler için, 141-142'nin kaldırılması için mücadele, neden ayrı bir parti gerektiriyor? Böyleci bir komünistlik çeşitleri daha geniş olduğuna göre, neden [illegible] marksistlerin partisi? Böyleci bir amaç, [illegible] ayrı bir parti mi gerekliydi? [illegible] değişik kesimlerle, başka gruplarınar [illegible] "legal parti" parti [illegible]?

2) 141-142 varken [illegible] bir parti, 141-142 kalkıldıkan sonra nasıl bir parti? "biraz esnek" olmakla [illegible] bugünden "sömürüden ve baskıdan arındırılmış bir Türkiye" hedefi [illegible] programında nasıl bir değişiklik olacak? b) Bugünün yalnız marksistlerin kaldığı bir parti olduğuna göre bu ikili dönemde, [illegible] ne demek? c) "Legal Marksist Parti"nin sosyal tabanı ile, 141-142 kalkıldıkan sonra, "marksistlerin tek partisinin" sosyal tabanı arasındaki fark nedir?

3) Bugün politik faaliyetleri yasak olan parti, çevre ve kişiler "Legal Marksist

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

partiyi" nasıl kuracaklar? illegal partiye kim, legal partiye kim üye olacak? illegal partiyi kim, legal partiyi kim yönetecek? Ve legal bir partinin, illegal bir faaliyete dayanması ne kadar doğrudur? Böylesi bir durum daha baştan legal faaliyeti sakatlamaz mı?

4) Politik faaliyeti yasak olan Parti ve kişilerin "yasal Parti" kurmalarına rejim niçin "EVET" diyecek -Evet diyeceği kesin- ama neden?

ARA PARTİ anlayışı, Türkiye devrimci hareketinde bir eğilimdir. Yıllardır denenmiş, başarısız kalmış bir deneydir. Bizim kuşağımız, kurduğu bu tür partilerin nasıl dar kaldıklarını, kimliklerini bulamadıklarını acı bir biçim yaşadı. Bu tür partilerin kimliksizliğinin bugün adı bile unutulmuştur.

Bu anlayışı savunanların elbette kendi bildiği budur. Ve bu anlayışa kendini kabul etmek istiyor. Kabul edilmeyen gerçek; bırakalım bu tür partilerin tüm marksistleri birleştirmesi, kimliksiz durumları ve sürekli politik hat savunmalarından dolayı bölünmelere de elverişli olmuşlardır. Politik bir güç yaratamadıkları için de demokrasi mücadelesinde etkin olamamışlardır. Kaldı ki bu tür partiler, üye ve yandaşlarıyla, yığın bağları ve politik faaliyetleriyle, illegal partilerden daha dar olmuşlardır.

Türkiye devrimci hareketinin [illegible] herkesin gülünde, bir "Bolşevik Partisi" vardır. Ancak kurduğu [illegible] vardır. Gönlündeki parti, Kürtlerin haklarını savunur. Kurduğu parti [illegible] ağzına almaya çekinir. Gönlündeki parti, proletarya diktatörlüğünden yanadır. Kurduğu parti bunu [illegible]. Gönlündeki parti, "silahlı ayaklanma" yolunu savunur. [illegible]. Kurduğu parti, seçimle gelir, seçimle gider.

Türkiye devrimci hareketi düşüncede eklektizmi, parti anlayışında kimliksiz ARA PARTİ anlayışını [illegible] bırakmak zorundadır. Çünkü bu bir zaaftır. Aynı zamanda bu komünist hareket [illegible] bir zaafıdır. Komünist hareketin yetersizliği, ortaya çıkan olanakları [illegible] olmaması bu sonucu doğurmuştur. Hayat boşluk tanımıyor. Sizin doldurmadığınız boşluğu, mücadele etmek isteyen bir başkası, eğri büğrü de olsa, bu boşluğa doldurmayı dener. Ve bugün bu deneyi geride bırakmak, tekrarlamamak önemlidir. Böylesi bir yol oyalanmadır. Eski hatanın tekrarının ise bu şekilde artık izahı yoktur.

YASALLIK MÜCADELESİ

Her hak bir çaba gerektirir. Emek harcamadan elde edilen bir hak, gerçek talebi karşılayamaz. Ve sunanlar tarafından günün birinde verildiği gibi geri alınır. Bu açıdan, BKP'nin başlattığı yasallık mücadelesi için daha yapılması gereken çok şey

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

vardır. Henüz işin başında olmasak da, yapmamız gereken çok şeyin önümüzde duruyor. Büyüksü dönemlerde en büyük tehlike durdurulmak demek, yürüyüşe devam etmekte geçikmektir.

Komünist partisinin yasallığı Türkiyenin gündemindedir. En sorumlu devlet mevkilerinde oturanlar da içinde, kimse bu hakkın kullanılmasına karşı çıkamıyor. Sadece zaman kazanma, hak sahiplerinin çabalarını zayıflatma ve insiyatifi ele almanın yolları aranıyor.

Bu durum kendiliğinden doğmamıştır. Bilmekliyiz ki, 12 Eylül'ün baskı yöntemleri yıpranmıştır. Bugün toplum vicdanı bu yöntemleri benimsemiyor. Insanların düşüncelerinden dolayı, demokratik eylemlerinden dolayı baskı altında tutulmaları, toplumun geniş kesimleri tarafından kabul görmüyor. Toplumsal bilinçte demokratik unsur güçleniyor. Ve yığınların bilincindeki gelişme, 12 Eylül'den çıkış süreci yaşıyan rejimle çatışıyor.

Önemli bir nokta sanıyorum; biçimsel demokrasiyi derin süreci değişime gebedir. Yetmiş yıla yakın bir dönemin birikimi, yeni arayışın sancısını çekiyor. Türkiye bu kaba yönetim anlayışıyla yol alamayacağın zorluklarını yaşıyor. Ve bu yalnız Türkiye için değil, dünyanın ortak bir eğilimidir.

Bugün uluslararası ilişkilerde yeni bir [illegible] başlamıştır. Tüm zorluklarına rağmen gelişmenin yönü yumuşamadan [illegible] ki, iç işlere müdahaleye dayanan dönem, yerini, egemenlik hakkı temelinde, sorunların politik çözümüne bırakıyor. Bu yönde Birleşmiş Milletlerin otoritesi artıyor.

İnsan haklarının çiğnendiği bir ülke, bu gelişme sürecinde saygın yer bulamaz. Bugün Türkiye'de insan haklarının durumunun ciddi bir bandikap olduğu, aklı başında herkes tarafından kabul ediliyor.

İşte gereksinim buradan doğuyor. Rejimi, bu gelişme çizgisi aramaya zorluyor. Ve komünist partisinin yasallığının, demokrasiye açılan kapı olması, bu nesnel durumdan kaynaklanıyor.

Elbette ki, rejim bunu kazanmak, inisiyatifi elinde tutmak istiyor. Onun amacı, sorunu deforme etmek, biçimsel bir parti durumunda bırakmaktır. Ve en önemlisi, onun gözünden, komünist partilerin yasallığı, demokratik sürecin derinleşmesine yol vermemeli, sıradan bir olay olmalıdır. Komünist partisinin yasallığı, demokrasiyi isteyen bütün güçlerin bir [illegible] bugün bizim, demokrasi isteyen bütün güçlerin çabalarına bağlıdır.

Çabamızın ana yönü, hedefi ne olmalıdır? öyle düşünüyorum ki, yasallığın poli-

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Çabamızın ana yönü, hedefi ne olmalıdır? Öyle düşünüyorum ki, yasallığın politik karakteri gizlenmemeli. Hukuki bir sorun olarak üstü örtülmemelidir. Ve bu açıdan çözüm araçlarının belirlenmesinde insiyatif rejimde olmamalıdır. Bu ise, somut eylem gerektirir. Yani pratik eylemin güçlendirilmesi bugün [illegible] önemdedir. Pratik eylemin güçlendirilmesi ise, Sargın ve Kutlu'nun dönüşüyle başlayan müdahale sürecinin güçlendirilmesi demektir.

Komünist Partisinin yasallığı, TBKP'nin yasallığında somutlanır. Bu, bizim TBKP'yi her şeyin önüne koymamızdan dolayı böyle değildir. TBKP daha ilk günden yasal faaliyet [illegible] bulunmuş ve hareketi [illegible]tir. Yasallaşacak partinin adı, adresi belliydi, ve bu adın, adresin [illegible] TBKP olmuştur. Ve TBKP'nin yasallığı, tüm merkezci solun yasallığı demektir. Hak sahibi olarak TBKP'nin tutumu, sorunun çözümünü de kolaylaştırıcıdır. Bu açıdan TBKP adına yapılacak her eylem, süreci güçlendirici[illegible] TBKP, yasal parti olmak istediğini açıklamıştır. İki önderi sürgün[illegible] durum için yurda dönmüştür. TBKP adına yapılacak her iş açık, [illegible]dır. Bu tutum başkıya karşı hem güvencedir, hem de politik olara[illegible], rejimi karar vermeye zorlamanın etkili yolu budur.

Türkiye'de demokrasiye geçiş [illegible] yukarıdan yükselten eylemine dayanmıyor. Bu durum kimileri için aldatıcı [illegible] demokrasiye geçiş süreci yönünü değiştirmek, baskı karakterini gizlem[illegible] olan ve sürece yasal güçleri çekmek ihtiyacında olan rejimin açmazlarını duymuyor. Tüm sorun somut adımlarda güç yaratmak ve rejimi tutum almaya zorlamaktır. Kitlelere gerçekleri anlatmanın, rejimi demaske etmenin yolu budur. [illegible] yığınlar çok böyle kazanabiliriz. Örneğin, Evren'in F.Almanya ziyaret[illegible] yaptığı açıklama üzerine, kitleleri çıkıp "biz TBKP'yi kurmak istiyoruz" dese[illegible], durum ne olacaktır? Böyleşi bir durumda rejimin tutumu ne olur[illegible], demokrasiyi isteyen güçler kazanacak.

Kutlu-Sargın davasının [illegible] yol, [illegible], yasal [illegible] belirleyecektir. [illegible] demokratlığın [illegible]dır. 141-142'ye karşı mücadele için "parti kurmayı" beklemeye gerek yo[illegible] Yığınların birleşmesi, karar vermesine de genel yöntem. Sargın ve Kutlu'nun [illegible] gibi "bekleyen" bir tutum [illegible] yarar getirmeyecektir. Sorun TBKP'nin sorun[illegible] yasallığı olarak ele alınmasıdır. Bu yasallığın olacak, herkese [illegible] verecektir.

Şimdi sürece müdahale eylemini güçlendirmek hayati önemdedir. Elbette zorlukları anlamamak mümkün değildir. Yetmiş yıldır baskı altında, hep gizlenmek zorunda kalmış, dolaylı seslenmeyi seçmiş insanların, bugün, böylesi bir tutumu sergilemeleri zordur. Daha dün, parti üyeliğini kabullenmek ihanetti. Gerçekten baskı ko-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

sullarında, politik faaliyetin güvenliğinin gerektirdiği gizlenmenin tersine, bugün, tümüyle legal eylem başarı için zorunludur. Bilinmeli ki, TBKP üyeliği yasal faaliyet talebidir. Bunun için de politik güvencedir. Aynı zamanda TBKP üyeliğinin açıklanması, politik bir ~~eylemdir.~~ çıkış demektir.

Uzun illegal faaliyetin yarattığı ruh halini yenmek, eylemi güçlendirmede belirleyici unsurlardan biri oluyor. Sargın ve Kutlu'nun birbuçuk yıla varan dönüşlerinin ardından aldığımız yola bakarsak, kendimizi aşmamızın zorunluluğu çıkıyor. Bilmeliyiz ki, 1989 yılı bu konuda çok şeyi belirleyecek sınav yılı olacaktır.

Yasallaşma mücadelesinde önemli bir görev de, yasallaşan partinin çehresinin doğru çizilmesidir. Bilmeliyiz ki, yığınların bizi [illegible] en çok katkın olduğu bir dönemden geçiyoruz. Ama nasıl bir partiyiz? [illegible]'nun sıkıntılarına nasıl çözümler öneriyor? Bu konuda söylenecek [illegible], [illegible] gerçek çerçeveyi çizmeli, TBKP'nin Türk ve Kürt halkının çıkarlarını [illegible] bir parti olduğu anlatılabilmelidir. Ve TBKP'nin, dünya [illegible] halklarla bağlantı, eşit haklı, sorumlulukları olan bir kişi ve [illegible] biçimde alınmalıdır.

Sonuç olarak; komünist partisinin [illegible] toplumsal gelişmede bir gerekliliğidir. Uygun resmi durum müdahale [illegible] başlatmıştır. Ne müdahalenin, ~~yaşamsal faaliyetkapı alınmamız~~ [illegible] yaratıcı olanaklarını [illegible] ~~yaşamsal faaliyetkapı alınmamız~~ [illegible] geçerli sıçrama yapmak gerekiyor. Hayatı kendimize uydurmak [illegible] bizden istediğine doğru yanıt verebiliriz. Demokrasi [illegible] güçlenmesi [illegible] durum sağlıklı, tarihi bir fırsatı değerlendirebilecek [illegible] zorlayan değil, gerekseniğini [illegible] EDEN olacak mı?

TBKP müdahale adımını [illegible] toplumlar olduğu [illegible] köylü [illegible] TBKP'nin omuzunda aynı zamanda [illegible] edici olmayı sürdürmüştür. Bugünün bu sınırda sınırı da budur.

Ve değişim şöyle olmalıdır. Gündemimizdedir

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

STRASBOURG'TA KÜLTÜR HAFTASI

STRASBOURG TÜRKİYELİ İŞÇİLER DERNEĞİ'nin düzenlemiş olduğu "TÜRKİYE KÜLTÜR HAFTASI" 19 Nisan 1988'de karikatürcü François GEORGEON'un Türkiye karikatürü üzerine konferansı ile başlayıp, 30 Nisan'da yapılan "Kültür Gecesi" ile bitti.

F. Georgeon konferansında ilk Türk karikatürünün 1870 yılında DİYOJEN dergisinde yayınlanmasından 1960'lı yıllara kadar olan gelişimini anlattı. 1870 - 1876, 1876 - 1908, 1908 - 1918, 1918 - 1922 ve 1923 'ten sonra olmak üere beş bölümde incelediği Türkiye karikatürünün ve mizahın önemli bir güç olduğunu, pideret örgüt girişimlerine karıştığını belirtti. Bir ülke olarak Gürgür'ün Dünya'da en çok satan 3. mizah dergisi olduğunu belirtti.

28 Nisan'da yapılan "Türkiye, Demokrasi ve Göçmen İşçiler" açık oturumuna konuşmacı olarak Prof. Server TANILLI, gazeteci Mustafa EKMEKÇİ ve TİP'in eski milletvekili Tarık Ziya EKİNCİ katıldı. Kalabalık bir dinleyici kitlesinin ilgi ile izlediği bu açık oturumda Prof S. Tanilli önce "Her düşünce açıklanmalı, örgütlenmelidir. Düşünceler kime göre doğru, kime göre yanlıştır? Bir tarafın yararına doğru olan, diğerinin zararınadır. Düşünce düşüncedir ve bunun hakkını da halktır. Bütün eğilimler, tüm sınıflar paylaşma hakkına sahip olmalıdır. Demokrasinin varlığı buna bağlıdır. Komünist partisi yoksa, orada demokrasi de yoktur. Olan, burjuvazinin kendi içinde oynadığı bir oyundur."

Demokrasinin temel ve her ülkeye özgü koşulların olduğunu belirten S. Tanilli temel ilkelerin değişmeyeceğini, diğerlerinin ise değişebileceğini söyledi. "Türkiye'de içerik bakımından bir Anayasa yoktur, var olan kısıtlı talimatnâmesidir" diyen S. Tanilli sözlerini şöyle bitirdi: "Savaşım olmadıkça, demokrasiden yana olanların mücadelesi olmadıkça demokrasi de olmayacaktır."

İkinci konuşmacı olan M. Ekmekçi tıkırtılarla konuşmasını sürdürürken önemli vurguları, yerpilerde bulmuyordu. "Demokrasinin ilk alfabesi korkusuz yaşamaktır. Korku; demokrasinin aylıdır" diyerek dikkatleri önemli bir noktaya çekiyordu.

"Demokrasi tüm yaşamı kapsayan bir olgudur. Ekmeğinizi kazanmanın yolları da burada geçer." diyerek konuşmasına başlayan T.Z. Ekinci şöyle devam ettiler: "Demokrasi bizim günlük yaşamımızla ilgili bir sorundur. O doğrudan doğruya bizim yaşamımızı etkiler. Yaşamın tüm sorunlarını kapsayan

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

bir hayat tarzıdır demokrasi. Medenki öyle, onunla ilgilenmek gerekiyor, ona destek olmak gerekiyor. Ona ihtiyaç olduğuna inanmak gerekiyor. Demokrasi; bir seçim oyunu değildir ve yaşamdaki değişikliklere de sığdıramaz." Daha sonra ideoloji ve demokrasi arasındaki ilişkiye dikkati çeken 7.2. Elinci "Türk-İslam Sentezine" değindi ve sözlerini şöyle tamamladı: "Türkiye'de ırkçı milliyetçilik oldukça, laiklik düşmanlığı oldukça, ırkçı Turkçülük oldukça demokrasi de olmayacaktır, çünkü kaçınılmaz yoktur".

Antropolog Cale YALÇIN'ın 26 Nisan'daki konferansında Hakkari yöresindeki göçebelerin yaşamları üzerine konuşuldu.

30 Nisan'daki "kültür gecesine" katılan 800'ün üzerindeki insan Heval'in, Fırat Saka'nın, Rıza Aslandağan'ın ve Serdar'ın direniş, öfkem ve reçete türküleri ile coşkular, öfkelerini gidermiştiler.

Yapılan 1 Mayıs çağrısı ile iki haftalık kültür programı son erdi.

STRASBOURG'DA 1 MAYIS

Yıllardır Strasbourg'da Türkiyeli işçiler tarafından kutlanan 1 Mayıs, bu yıl aynı zamanda H. Kutlu ve N. Sarpın ile dayanışma isteminde yükseldiği bir 1 Mayıs oldu. "H. Kutlu ve N. Sarpın'a özgürlük" pankartı arkasında yürüten yüzlerce Türkiyeli işçi, iki genel sekretere özgürlük sağlanması yönündeki taleplerini dile getiren sloganlar da attılar.

Ellerindeki iki genel sekreterin posterleri ile yürüyüşte bulunan çocuklar ilgiyi kendi üzerlerinde toplamakta, Fransa'da çalışan faşist hareketin lideri Le PEN'i hedefleyen sloganları içten söylemeleri bu ilgiyi ince pekiştirdi.

Strasbourg'daki 1 Mayıs'ın diğer özelliği ise anti-faşist miting ile birlikte olmuş idi. Bu, son yılların en kalabalık 1 Mayıs kutlamasına neden oluyordu. Strasbourg sokakları ile kent merkezinin üzerindeki insan kalabalığına tanık oluyordu bu 1 Mayısta.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHARAŞTIRMA VAKFI

10 EYLÜL KONUŞMASI

Türkiye kritik bir dönemeçte...

Dönemeç, tarihsel olarak kritik: Çünkü bir kez daha çağın gerisinde kalma tehlikesi ile karşı karşıyayız.

Neden ?

Burjuva demokratik devrimi, sanayileşme çağını kaçırdı... Şimdi, bilim-teknoloji çağı da kaçıyor.

Dönemeç güncel olarak da kritik. Çünkü tarihsel kritik konum, güncel konum ile üst üste düşüyor, çakışıyor.

Neden ?

Çünkü çağı yakalamak ancak gerçek çoğulcu demokrasiye geçmekle olanaklı.

Peki, gerçek çoğulcu demokrasiye geçişin önündeki engel ne ?

Bir darbe mi ? Ufukta yeni bir darbe mi görüyoruz ?

Hayır. Önümüzdeki bir iki yıl için böylesi bir tehlike pek olası görünmüyor.

Ne ki, daha sonrası için bu tehlike söz konusu olabilir.

Darbe tehlikesini ortadan tamamiyle nasıl kaldırırız ? Kalıcı olarak nasıl önleriz ?

Bunu önlemenin yolu bellidir: gerçek çoğulcu demokrasi... başka deyişle yasakların kalktığı bir politik rejim.

Kritik olan, böyle bir demokrasinin önünün kesilmek istenmesidir.

Gerçek çoğulcu demokrasiye geçilmedikçe, parlamenter örtü altında baskıcı rejim sürmeye devam edecek ve aynı zamanda yeni bir darbenin olanakları elde tutulmuş olacaktır.

Bu sonucu elde etmek için baskıcı rejim yanlılarının yeni bir operasyon yapmalarına gerek yok.

Mevcut devlet mekanizması zaten militarizmin, baskıcı devlet yanlılarının, yani örtülü iktidar odaklarının doğrudan kontrolü altında.

Politik istikrarsızlık bu güçlerin konumlarını pekiştirmeye ve ellerindeki mekanizmayı daha rahat kullanmalarına imkan veriyor.

Bugün militaristler, baskıcı devlet yanlıları sivil yönetimden, yani hükümetten "bağımsız" hareket edebileceklerini,

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

bu iradeyi taşıdıklarını göstermişlerdir, gösterebiliyorlar.

Üstelik bu örtülü iktidar odakları ortamın buna elverişli olduğunu da görmüşlerdir. Zira açıklamaları, açıklamalarının nın biçimi ciddi tepki almış değildir.

Öyleyse somut tehlike, kritik olan durum bir darbe tehlikesi değildir: Çünkü, buna ne ABD'nin, ne de iç gerici güçlerin, bugün için gereksinimi yoktur.

Tehlike, demokrasiye geçişin engellenmesinde, rejimin sivilleşmesi sürecinin önünün kesilmesindedir.

İyi niyetli, demokrasi yanlısı bir çok kişi, bir çok kuruluş, karşı karşıya bulunduğumuz bu kritik durumdan çıkış için derhal genel seçim istiyorlar.

Yerden göğe haklıdırlar: Türkiye için en kısa zamanda seçime gidilmesi elbette zorunludur.

Ancak mesele bununla halledileceğe benzemiyor.

Bu koşullarda seçim neyi çözer?

Yavaş yavaş herkes bu soruyu soruyor. Yavaş yavaş herkes seçimlerin tek başına çözüm olmayacağını görmeye başlıyor.

O zaman doğru talep ne olmalıdır ?

Rejimin sivilleşmesi.

Rejim nasıl sivilleşecek ?

Rejimin sivilleşmesi ancak sivil bir anayasa ile mümkün.
- Sivil... ve tabii, demokratik bir anayasa ile mümkün.

Bunun koşulları yaratılmadan yapılacak bir genel seçim büyük bir olasılıkla politik bunalımı daha da derinleştirecektir. Çünkü bunalımı çözecek mekanizmalar '82 Anayasası tarafından engellenecektir.

O zaman doğru talep ne olacak ?

Seçim yasası ve anayasanın değişmesi... Sonra seçim.

Kimilerine bu yol gerçekçi gözükmüyor. Sebep olarak da muhalefet partilerinin tutumunu gösteriyorlar.

Böyledir diye biz bu çıkmaz yola mecbur mu kalalım?

Hayır arkadaşlar! Bizi buna zorlayan hiçbir şey yok.

Tersine: bize düşen, antidemokratik seçim yasası ve yasakların varlığını sürdürdüğü koşullarda, seçimlerin ülkenin ağırlaşan sorunlarını çözmeyeceğini açıklamaktır. Meselenin yeni bir seçimde değil, yeni bir seçim yasasında, yeni bir anayasada olduğunu ısrarla vurgulamaktır.

Başa alınması gerekenin anayasa sorunu olduğunu söylemektir.

Devletin diğer güçleri halkın demokrasi isteğine saygı göstermelidir. Bunlar devlet içinde devlet olmayı başaramazlar artık. Ülkenin çağdaş, insan haklarına saygılı bir ülke olmasını geciktirme hakları yoktur.

Bu hükümet oy desteğini yitirmiş olarak iktidarda kalamaz. Çekilmelidir.

Parlamentodaki partiler demokrasi isteyen diğer güçlerle diyalog kurmalı, demokrasi için ulusal mutabakat yolunu tutmalıdır.

Demokrasi güçleri ülkenin geleceğine şimdiden sahip çıkmalıdır.

Türk halkı komünistlerin yasallaşma mücadelesine desteğini arttırmalı, Kürt halkı ezilirken, kendisinin demokrasi ve özgürlüğe kavuşamayacağını görmeli, demokrasiye sahip çıkmalıdır.

Kürt halkı, birlikte yaşama kararını serbest iradesiyle vermelidir. Soruna barışçı, adil, köklü çözüm bulunmalıdır.

İşçi ve emekçilerin demokrasi için kararlı mücadelesi olmadan demokrasi kazanılamaz. Bu açıkça anlaşılmalı. öte yandan, demokrasi olmadan iş ve ekmek mücadelesinde kalıcı başarılar kazanılamayacağı da kabul edilmelidir.

Demokrasinin en dinamik gücü gençler!

Şiddetin, baskının en amansız düşmanı kadınlar!

Ve insanlığın yolunu ışıtan aydınlar, sanatçılar!

Ve demokrasi mücadelesinin en yeni gücü çevreciler !

Ve bizler, burada bulunanlar, yürekleriyle, akıllarıyla, bilekleriyle burada bulunanlarla beraber olanlar:

Şimdi herşey bize, tek tek hepimize bağlıdır.

Her alanda halkla, öteki demokrasi güçleriyle daha çok bütünleşmeye yönelelim. Her yerde durumu demokratikleştirme, özgürleştirme doğrultusunda inisiyatif gösterelim.

Daha çok dışa açılalım, daha çok birbirimize kenetlenelim.

"Demokrasi-Birlik-Yasallık-Yenilenme" ilkeleri doğrultusunda yasal bir KP hazırlamak istiyoruz, geniş bir KP hazırlamak istiyoruz. Bu hedef gerçekleşmeden ülkemizin kaderine etkide bulunmak mümkün olmayacaktır.

70. yılda yasal, birleşik, yığınsal, etkili, çağdaş bir KP için çabalarımızı birleştirelim!

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

rulmasını isteyenler de var.

TBKP, bu görüşte olan herkesle önkoşulsuz görüşmeye, ortak bir program anlayışına varmaya hazır olduğunu ifade ediyor. Bu görüşmelerde TBKP bir öncelik hakkı talep etmiyor. Görüşmelere sadece eşit haklı bir taraf olarak katılacağını söylüyor:

"Bu dostlarımızla görüşme süreci boyunca 'komünist partinin yasallaşması' belgesiyle, birlikte mücadeleye bugünden hazırız," diyor.

Birlik için dayanılacak sağlam tarihsel ortak miras var. 10 Eylül bu ortak mirasın başlangıcıdır. Bunu ve komünistlerin demokrasi mücadelesindeki rollerini anlayabilmek için onların tarihte oynamış oldukları rolleri görmek gerekir.

Ulusal kurtuluş savaşına maddi, manevi bütün güçlerini, bütün kaynaklarını seferber edenler onlardı.

Onlar, Genç Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda, demokratik Cumhuriyet için, bu Cumhuriyetin kültürel gelişmesi için aydınlarıyla, kültür-sanat adamlarıyla canla başla çalıştılar.

Emekçi halkın çıkarlarının savunulmasında en öndeydiler. Sendikalar için mücadele ettiler. İzmir İktisat Kongresi'ne, diğer çalışmalara katılarak, gerçekçi, ekonomik bağımsızlığımızı sağlayacak tedbirler alınmasına katkılarda bulundular.

Sonra Faşizm ve soğuk savaş dönemi ve tek parti rejimine son vermek için attılar kendilerini ortaya:

Barışseverler - İlerici Gençler Derneği gibi kuruluşları destekledilerler. Kore savaşına karşı çıkışlar yaptılar.

1960 sonrasında TİP'in parlamento deneyini, DİSK deneyini yaşadılar, yaşattılar. Anti-emperyalist güçlerin ön saflarında yer aldılar, gençlik hareketinde yer aldılar.

1970 sonrasında işçi sınıfının politikleşme sürecinin hızlanmasında; DİSK deneyinde; sivil faşist terörle ortak mücadele deneyinde onlar vardı.

1980 sonrasında baskıya boyun eğmediler, direndiler; yurt içinde, yurt dışında ortak mücadele odakları oluşturdular.

Ve onlar bugün demokrasiyi kazanmada en aktif rol oynayanlar arasında.

Türkiye kritik bir noktada. Türkiye bir yol ayrımında. Ya çağı gerçekten yakalayacak, medeni dünyada saygın yerini alacak; ya da yine geç kalacak, onların ardından sürüklenecek.

Şimdi diyoruz ki: Türkiye halkına, bize layık olan gerçek çoğulcu demokrasidir.

Bunun için:

Silahlı kuvvetler asli görevlerine dönmeli; yurt içi emniyeti, asayişi temin işini sivil kuvvetlere bırakmalıdır.

Öyleyse bizim yükselteceğimiz talep "Yasaksız Türkiye, demokratik bir anayasa" olmalıdır.

Peki bu talep nasıl gerçekleşecek ? Kimler, nasıl gerçekleştirecekler ?

Kimler ?

Demokrasi isteyen herkes !

Nasıl ?

Demokrasi isteyen herkes arasında ulusal bir mutabakat sağlanarak.

O zaman talebimiz şu oluyor : "Yasaksız Türkiye, demokratik bir anayasa için tüm demokrasi isteyen güçlerin ulusal mutabakatı"

Neden ulusal mutabakat ? Bunu tek bir parti gerçekleştiremez mi ?

Hayır. Bugünkü partiler sorunları tek başlarına çözemezler!

Böyle bir mutabakat sağlanması önündeki engeller nedir?

Herşeyden önce parlamento içindeki partiler, mutabakatı parlamento içine hapsetmek istiyorlar.

Oysa, Türkiye'ye demokrasi, parlamentodaki partilerin kapalı kapılar ardındaki gizli pazarlıkları ile gelmez, gelemez.

Demokrasi güçleri buna karşı çıkmalı, kendi anayasa ve seçim yasası talepleri ile bu partileri açık tutum almaya, kendileri ile diyaloğa zorlamalıdırlar.

Seçimlerde oy verirken, oyun buna göre verileceği ya da verilmeyeceği belirtilmelidir. Halep oradaysa arşın burada denilmelidir. Sendikalar, meslek örgütleri, barolar, kültür-sanat kuruluşları, gençler, kadınlar, tek tek kişiler harekete geçmeli; demokrasiden yana olduğunu iddia eden herkesi samimiyetlerini ispata davet etmelidirler.

Demokrasi için mutabakatın öyle hayali, öyle ulaşılması imkansız ilkeler etrafında gerçekleşmesi değildir talep edilen... Asla! Mesele basittir. Sadedir:

Demokratik bir anayasa için, en kritik noktalar, en belirleyici noktalar şunlardır:

1) Anayasanın sivil olması, tersine hükümlerin temizlenmesi,

2) Yasakçı zihniyetin ve maddelerin olmaması.

Çok az kimse bu talepleri haksız bulur!

Yasakçı zihniyetin ifadesini bulduğu maddeler en başta

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

141, 142, 163. tür; bunları içeren anayasal hükümlerdir.

Başka bir deyişle, iki kıstası vardır yasakçılığın:

Komünist partinin yasallaşması ve Kürt halkının varlığının, bu halkın hak ve özgürlüklerinin kabulü.

Ulusal mutabakat bunların üstüne kurulacaktır.

Komünist partinin yasallaşması ve Kürt halkının varlığının tanınması, bu halkın hak ve özgürlüklerinin kabulü ve anayasa teminatı altına alınması konusunda açıkça birlik sağlanmadığı sürece ulusal mutabakat sağlanamaz.

Şimdiki durum nedir ?

Bu konularda mutabakatın sağlanabilme koşulları aslında olgunlaşıyor.

Bir yandan komünist partinin yasallığı ve Kürt halkının varlığını kabul noktasına kadar, egemen güçler içinde de bir görüş oluşmuştur. Yani hazmetme kapasitesi genişlemiştir.

Ama aynı zamanda ürküntü, korku da yok olmamıştır.

Ancak doğu ve güneydoğuda operasyonların sürmesi durumunda ve kürt sorununun barışçıl yollarla çözülmesi iradesi gösterilmeden, bu iki konuda mutabakatın sağlanması çok zordur. Doğu'da devlet terörü varken, batıda demokrasi mümkün değildir.

Bugün Türkiye şu tercihle karşı karşıyadır:

Ya batı Avrupa'ya açılma süreci devam edecektir... (Bu AT içinde veya dışında olur)...

Ki, bu durumda insan hakları ve demokrasi normlarına uyulacak. – Bunu geçiştiremeyeceklerini yeni görmeye başladılar... Bu sonucu büyük ölçüde aydınların çıkışları, işçi eylemleri, cezaevlerindeki direnişler, TBKP yöneticilerinin dönüşü, davalar sağladı.

Ya da bundan vazgeçecek, içe kapanacaklar.

Buna ise ekonomi elvermiyor.

Kritik durum budur! Somut çözüm de budur!

(Bu arada ulusal mutabakatın aynı düzeyde üçüncü temel konusu da elbette Genel Af. Yani mutabakatlar şu konularda: 1) Anayasa – 2) Seçim yasası – 3) Genel Af.)

Komünistler 141'in kalkmasını, partilerinin yasallaşmasını neden ulusal mutabakat konusu yapıyorlar? Başkaları neden bu yasallaşmayı desteklesinler ? O kadar önemli mi ?

TBKP'liler için bunun önemi açık. Ama başkaları için önemi ne ?

Komünist partisinin yasallaşması mücadelesi doğrudan demokrasiye geçişe hizmettir.

TBKP'nin yasallaşması mücadelesi aslında KP üzerindeki yasağın kalkması mücadelesidir. Bu anlamda TBKP'nin yasallaşması belgisi, demokrasi düşmanlarına karşı bir belgidir. Yoksa bu, TBKP'nin soldaki dostlarına, sosyalist dostlarına, komünist dostlarına zorla kabul ettirmeye çalıştığı bir belgi değil!

İşte bu nedenle ülkemizin bütün demokrasi güçleri TBKP'nin yasallaşma mücadelesine açık destek vermelidirler, verdikleri desteği arttırmalıdırlar.

Diğer yandan, "Birlik-Yasallık-Yenilenme" için demokrasi... Demokrasi için "Birlik-Yasallık-Yenilenme" belgilerini benimseyen kitleler...

Adımlar'dan z yazısı T ile ilgili...paragraf

Bu programı benimseyen kitleler:

Yasallaşma mücadelesinde daha çok enerji ve özveri sarfetmelidirler!

Demokrasiyi kazanma mücadelesinde demokrasi isteyen herkesle demokrasi için işbirliğine girmeli, diyalog kurmalıdırlar!

Parti türlü sorunlarla karşı karşıyadır. Bunu açık yürekle söylüyor.

Bu sorunların çözümü kuşkusuz o programı benimseyenlerin desteği ile sağlanacaktır.

Bu sorunların biri, belki en önemlisi politik kültür sorunudur.

Yeni politik kültür illegalde gelişemez. Birçok nedenin yanısıra, bu nedenle de ülkemizde illegal çalışmanın artık son bulması gerekiyor.

Açıktır ki, illegal tarihsel döneme bütünüyle son vermek, ancak parti, yasal olarak "komünist" adıyla kurulduğunda olanaklıdır. Aksi halde fiilen illegal çalışma varolmasa bile her zaman egemen güçlerin provakasyonuna açık olunacaktır.

Bu nedenle TBKP yönetimi aldığı kararla ülkeye dönüyor.

öte yandan, ülkemizde Komünist adına karşı çıkan, sosyalist ya da başka bir adla parti kurmak isteyen ilerici güçler vardır, olabilir.

Bu onların en tabii hakkıdır. Buna karşı çıkılamaz.

Adı "komünist" olmayan bir parti kurulması durumunda birlik süreci sona ermez, başka boyutlarda gelişir.

Ama şu kesindir ki, TBKP'nin yasallaşması mücadelesine onlar da destek verebilirler. Buna ihtiyaç vardır.

öte yandan komünist partinin bu adla yasallaşması ve ku-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

Sayın Sakalsız,

Kaya ile gönderdiğim mektuplara ek olarak bu dört mektubu da iletiyorum.Gözden geçirdikten sonra,temize çekilip postalanmalı.Cem Duna ile holdingci oligarşiye de mektup gönderilmesinin yararlı olacağı görüşündeyim.Sizin orada bol miktarda bizim eskiden gönderdiğimiz isimler ve adresler olmalı.Aydınlara gönderilecek mektup,mümkün olduğu kadar çok sayıda gönderilirse iyi olur. Bütün köşe yazarlarına,birçok profesöre,sanatçıya gönderilmeli.Bütün bunların 2 Aralık 1988 duruşmasından önce ulaşması sağlanırsa,etkili olabilir diye düşünüyorum.

İlginize teşekkür eder,çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Bildiğiniz gibi,başkanımız ve genel sekreterimiz.....

Espritir

TÜRKİYE OSYALI TARİHARAŞTIRMA VAKFI TUSTAV

Bu öneriler,PB'nun son toplantısından sonra verilen görev üzerine Dikerdem ile görüşmede kendisine iletilmesi için ya da kendisiyle yapılan görüşmede konuşma zemini olması için hazırlanmıştır.
E.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Zarflara/mektuplara
adres verilmek

(bem - Duisburg)
diye, telefon, telex
numarası yazılmak.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Sahaban bakacak,
temize çekilecek,
inzalanacak
portalanacak.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

*

Ekim tarihli · Reef üzerine

Kasım tarihli · Evren üzerine

16 Kasım tarihli · Işık

ve bilinçleri

Her adet

bütün nektiplere okunması

gerekmektedir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Hepsine postaya
atılacağı günden bir önceki
günün tarihi verilmeli
imza olarak
Karaca ve Sakarsız'ın
adları yazılmalı ve
Duisburg'dan postalanmalı

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI